

Стратегия за развитие на социалните услуги

(2016 – 2020)

Община Балчик

юни 2016

Общинската Стратегия за развитие на социалните услуги 2016-2020 г.

е приета от Общински съвет - Балчик с Решение № ¹⁴⁻⁰13. Протокол ¹⁴.....130.06.2016 г

Съдържание

Резюме	стр. 4
<u>Раздел А</u> Обхват и фокус на стратегията .	стр. 4
1. Обхват. Визия.	стр. 4
2. Приоритетни направления.	стр. 5
3. Очаквани резултати .	стр. 6
4. Стратегически документи .	стр. 6
5. Отговорни институции и организации.	стр. 7
6. Изводи от анализа на ситуацията и оценката. на потребностите в Община Балчик.	стр. 8
<u>Раздел Б</u> Стратегия за развитие на социалните услуги.	стр. 11
1. Приоритети на стратегията - стратегически цели, мерки, дейности .	стр. 12
2. Обобщена таблица на планираните услуги в Община Балчик.	стр. 19
3. Ключови индикатори за успех .	стр. 25
4. Ресурсно обезпечаване.	стр. 25
5. Преглед и актуализация на стратегията.	стр. 26
6. Цели и задачи на системата за мониторинг.	стр. 27
7. Планиране и изпълнение на дейностите за мониторинг и оценка.	стр. 27
8. Задължителни дейности по мониторинг .	стр. 27
9. Дейности по изпълнение, координация и контрол.	стр. 28

Приложение 1 Анализ на ситуацията и оценка на потребностите от социални услуги в Община Балчик

Използвани съкращения (абривиатури)

АЗ	Агенция по заетостта
АСП	Агенция за социално подпомагане
ГРАО	Гражданска регистрация и административно обслужване
ДАЗД	Държавната агенция за закрила на детето
ДБТ	Дирекция Бюро по труда
ДП	Домашен помощник
Д"СП"	Дирекция социално подпомагане
ДСП	Домашен социален патронаж
ДЦДВУ	Дневен център за деца и възрастни с увреждания
ЕКПО	Екип за комплексно педагогическо оценяване към РИО Добрич
ЗЖ	Защитено жилище
ЗМО	Звено за мониторинг и оценка
КСУДС	Комплекс за социални услуги за деца и семейства
ЛА	Личен асистент
МБАЛ	Многопрофилна болница за активно лечение
МТСП	Министерството на труда и социалната политика
МФ	Министерството на финансите
НПО	Неправителствена организация
ОЗД	Отдел "Закрила на детето"
ОПРР	Оперативна Програма „Региони в развитие“
ОПРЧР	Оперативна Програма „Развитие на човешките ресурси“
Отдел "СЗ"	Отдел "Социална закрила"
ОЦДС	Общностен център за деца и семейства
РДСП	Регионална дирекция за социално подпомагане
РЗОК	Регионална здравноосигурителна каса
РИО Добрич	Регионален инспекторат по образование Добрич
РЗИ	Районна здравна инспекция
РУП	Районно управление на полицията
РЦПИОВДУСОП	Ресурсен център за подпомагане на интегрираното обучение и възпитание на деца и ученици със специални образователни потребности
СА	Социален асистент
СИ	Специализирана институция
СОП	Специални образователни потребности
СУ	Социална услуга
ЦНСТ	Център за настаняване от семеен тип
ЦНСТДМБУ	Център за настаняване от семеен тип за деца и младежи без увреждания
ЦОП	Център за обществена подкрепа
ЦСРИ	Център за социална рехабилитация и интеграция

Резюме

Стратегията за развитие на социалните услуги в община Балчик (2016 – 2020 г.) е разработена в изпълнение на чл. 19 от Закона за социално подпомагане и чл. 36б от Правилника за прилагане на Закона за социално подпомагане. Планирането на общинско ниво е съобразено с утвърдената Областна стратегия за развитие на социалните услуги в област Добрич 2016 – 2020 и е осъществено на база Анализ на потребностите от социални услуги, изготвен с прякото участие на всички заинтересовани страни – Община Балчик, Дирекция “Социално подпомагане”, доставчици на услуги, граждански организации, държавни институции, представители на целевите общности и рисковите групи. Анализът на потребностите от социални услуги в община Балчик е приет от Общински съвет – Балчик с Решение № 69 по протокол № 7 от 25.02.2016 г. В него са посочени конкретни изводи и препоръки за развитието на социалните услуги в община Балчик, въз основа на анализ на групите в риск на територията на общината, оценка на съществуващите социални услуги и оценка на ресурсите за развитие на социалните услуги.

Раздел А: Обхват и фокус на стратегията

1. Обхват

Настоящата стратегия обхваща развитието на социалните услуги в община Балчик за период от 5 години . В нея са очертани приоритетните направления, целите и дейностите, както и разкриването на конкретни социални услуги за всички възрасти и уязвими групи от Община Балчик.

2. Визия.

Разработването и приемането на Стратегия за развитие на социалните услуги 2016 -2020 г. обединява усилията и желанието на всички заинтересовани страни в Община Балчик да бъдат създадени условия за пълноценно участие в обществения живот на хората в неравностойно положение и с риск от социално изключване, чрез предоставянето на достъпни и качествени социални услуги и грижа.

Въз основа на направеното проучване и анализ на ситуацията и потребностите на рисковите групи и изводите, които са изведени на база резултатите от изпълнението на Стратегия 2011-2015г., през новият период Община Балчик ще насочи усилията към подкрепа на местните общности, уязвимите групи и лицата в риск чрез:

- реформиране и оптимизиране на вече съществуващите социални услуги;
- разкриване на нови форми на социални услуги;
- осъществяване на сътрудничества и участие на партньори от свързаните сектори.

Приоритетите, целите и дейностите на стратегията са изведени въз основа на заключенията и препоръките от направеното проучване и цялостен анализ на ситуацията и потребностите на рисковите групи в община Балчик.

Приоритетни направления на Общинската стратегия са в съответствие с идентифицираните потребности на рисковите групи и необходимостта от решаване на социални проблеми на жителите на града и селата. Приоритетните направления определят съдържанието на социалните услуги и начина на функциониране и изпълнение на дейностите за социално включване. Планираните услуги за социално включване обхващат всички уязвими социални общности, деца и лица, които имат нужда от подкрепа.

Избраните приоритетни направления за съдържанието на социалните услуги включват:

ПРИОРИТЕТНО НАПРАВЛЕНИЕ 1: Развитие на услуги в общността за преодоляване на социалното изключване на деца и семейства в риск.

Услугите в това направление са насочени към подкрепа на семействата и техните деца, както и на нуждаещи се лица за оставане в семейна и домашна среда, развитие на индивидуалните и общностни умения и ресурси, превенция на насилие и експлоатация, превенция на асоциално поведение, социална маргинализация.

Обща цел 1. Предотвратяване на рискове, водещи към социално изключване и изолация на деца и лица. Подкрепа на семейства и общности, чрез:

- Специфична цел 1.1. Разширяване на мрежата от социални услуги в подкрепа на уязвимите семейства и децата за предоставяне на качествена грижа, социална интеграция на семейството и децата и тяхното индивидуално развитие.
- Специфична цел 1.2. Създаване на нови социални услуги, които развиват и подкрепят форми на алтернативна семейна грижа.
- Специфична цел 1.3. Увеличаване броя и спектъра от дейности на съществуващите социални услуги за преодоляване на социалното изключване на деца и лица в риск и техните семейства.
- Специфична цел 1.4. Създаване на социални услуги за подкрепа и подготовка за водене на самостоятелен начин на живот на младежи, маргинализирани лица и хора със зависимости.

ПРИОРИТЕТНО НАПРАВЛЕНИЕ 2: Развитие на социални услуги в общността за социално включване на уязвими групи в неравностойно положение.

Развитието на социални услуги в това направление ще допринесе за подобряване на грижата за хората в неравностойно положение, осигурявайки достъп до качествени социални услуги в общността, без нуждаещите се да напускат собствения си дом и общност, осигуряване на достъп до качествени здравни услуги и образование, както и интегриране на пазара на труда.

Обща цел 2: Създаване на нови социални услуги в общността и подобряване качеството на грижа в съществуващите, с цел повишаване качеството на живот на деца и лица в неравностойно положение:

- Специфична цел 2.1. Подпомагане социалната интеграция на младежите, напускащи специализирани институции и преходни жилища.
- Специфична цел 2.2. Подкрепа социалното включване на хора с увреждания за подобряване качеството на живот.
- Специфична цел 2.3. Подобряване качеството на услугите резидентен тип за деца и лица чрез разширяване на дейностите в тях.
- Специфична цел 2.4. Разширяване дейностите за подкрепа на семейства, отглеждащи деца с увреждания.
- Специфична цел 2.5. Разширяване на дейностите за подкрепа на деца и семейства, с цел осигуряване на равен достъп до образователна система.

ПРИОРИТЕТНО НАПРАВЛЕНИЕ 3: Грижи за старите хора за по-добър и достоен живот:

Създаване на условия за предоставяне на съвременни грижи за старите хора съобразно техните индивидуални потребности, насочени към повишаване качеството на живот на хората от третата възраст, като се съблюдава принципът за независим живот в семейна среда или в близост до нея.

Обща цел 3: Подобряване качеството на живота на старите хора в Община Балчик, чрез:

- Специфична цел 3.1. Развиване на мрежа от услуги в общността за осигуряване на условия за преодоляване на социалната изолация на възрастни и самотноживеещи хора.
- Специфична цел 3.2. Подобряване качеството на живот на старите хора в селата от общината, чрез осигуряване на достъп до съществуващата мрежа от социални и здравни услуги в общността.

ПРИОРИТЕТНО НАПРАВЛЕНИЕ 4. Развитие на човешките ресурси

С оглед на разнообразието от социални услуги в Община Балчик, необходимостта от увеличаване на капацитета за управление и предоставяне на социални услуги се очертава като задължително условие, както за изпълнението на планирания обем социални услуги и дейности, така и за постигане на качеството на услугите в съответствие със съвременните стандарти.

Обща цел 4. Повишаване качеството на грижа за хората, ползващи социални услуги в общността.

- Специфична цел 4.1. Периодично повишаване качеството на персонала, предоставящ услугите.
- Специфична цел 4.2. Организиране и провеждане на персонална супервизия за екипите на социалните услуги.
- Специфична цел 4.3. Повишаване контрола по спазване на критериите и стандартите за предоставяне на услугите с оглед планиране нуждите от квалификация на персонала.

3. Очаквани резултати:

Подобряване на живота на уязвимите групи в Община Балчик в края на 5-годишния период от изпълнението на Стратегията, чрез изпълнение на планираните промени в обема, вида и качеството на предлаганите социални услуги:

- Изпълнение на Стратегията за развитие на социалните услуги на общинско ниво, съобразно регионалните и националните приоритети и европейските ценности;
- Подобен и улеснен достъп до социални услуги на нуждаещите се хора;
- Увеличаване на спектъра на предлаганите социални услуги в общността и намаляване на институционалната грижа.
- Увеличаване на дела на децата, отглеждани в семейна и алтернативна семейна грижа;

4. Стратегически документи на международно, национално, областно и общинско ниво.

Общинската стратегия за развитие на социалните услуги 2016 – 2020 г. е разработена на база Стратегията за развитие на социалните услуги на областно ниво и в съответствие с принципите, утвърдени в международни нормативни актове в социалната сфера като:

- Всеобща декларация за правата на човека на ООН;
- Конвенция на ООН за правата на детето;
- Конвенция за правата на хората с увреждания на ООН;

Документи на национално ниво:

- Актуализирана национална стратегия за демографско развитие на населението на Република България (2012 – 2030 г.);

- Национална концепция за насърчаване активния начин на живот на възрастните хора (2012 – 2030 г.);
- Национална стратегия за дългосрочна грижа;
- Национална стратегия „Визия за деинституционализация на децата в Република България”;
- Национална стратегия за детето (2008 – 2018)

Документи на областно и общинско ниво в област Добрич:

- Областна стратегия за развитие на област Добрич (2014 – 2020);
- Общински план за развитие ;
- Общинска програма за закрила на детето;
- Общински планове за развитие на социалните услуги 2011-2015г.

Стратегията е съобразена с редица нормативни актове: Конституция, Семейен кодекс, Кодекс на труда, Наказателен кодекс, Закон за закрила на детето, Закон за социално подпомагане, Закон за местното самоуправление и местната администрация, Закон за интеграция на хората с увреждания, Закон за закрила от дискриминация и др., както и съответните подзаконовни нормативни актове.

5. Институции и организации, отговорни за предоставянето на социалните услуги.

Те участват в процесите на планиране, разкриване, финансиране, управление, предоставяне и контрол на социалните услуги, съобразно своите компетенции, права и задължения:

- Министерство на труда и социалната политика – създава държавната политика в сферата на социалното подпомагане и социалните услуги, определя националните приоритети;
- Министерство на финансите - определя стандартите за финансиране на социалните услуги;
- Агенция за социално подпомагане - разрешава откриването и закриването на социалните услуги, държавно-делегирана дейност, разработва методики за социални услуги, инспектира социалните услуги, поддържа регистър на доставчиците на социални услуги;
- Държавната агенция за закрила на детето – лицензира доставчиците на социални услуги за деца, контролира стандартите и критерии за социални услуги за деца и семейства.
- Областен управител, Областен съвет за развитие и областни комисии - имат отношение към планирането във всички сфери, в т.ч. и на социалните услуги;
- РДСП - изготвя становища за откриването/закриването на социални услуги, държавно- делегирана дейност;
- Община Балчик – определя общинската политика по отношение на социалните услуги, разкрива и предоставя социални услуги; възлага и договаря предоставянето на социални услуги на външни доставчици, контролира тяхното качество;
- Доставчици на социални услуги (общината, както и вписаните в регистъра на АСП физически лица, регистрирани по Търговския закон, и юридически лица) предоставят социални услуги, за които са сключили договор;
- Дирекция “Социално подпомагане” - ангажирана са с идентифицирането на случаи, оценка и насочване към различни доставчици на социални услуги;

- Обществен съвет за социално подпомагане в общината осъществява обществения контрол.

6. Изводи от анализа на ситуацията и оценката на потребностите в община Балчик

6.1. Тенденции в развитието на Община Балчик

Община Балчик е разположена в най-източната част на Дунавската равнина и заема югоизточната част на област Добрич. Общата ѝ площ е 524,2 кв. км.

На територията на Община Балчик има 22 населени места, като по броя на населението си, повечето села са от категориите "много малки" и "малки".

Демографски процеси

Демографските процеси, които протичат в община Балчик, са характерни за цялата област Добрич и за страната:

- Намаление на населението в община Балчик в резултат на ниска раждаемост, отрицателен естествен прираст и миграция, като темповете са по-слабо изразени в сравнение с тези в област Добрич;
- Застаряване на населението в резултат на отрицателните демографски процеси, което е по-силно подчертано за селата в общината.

Икономическо развитие, заетост и безработица:

- По отношение на равнището на безработица община Балчик е в сравнително благоприятна позиция, което се дължи основно на високата заетост в сектора на туризма и отраслите, свързани с туристическата дейност. Това от своя страна е предпоставка за неравномерна заетост през годината – по сезони;
- Намаление на младежката безработица през последните три години;
- Най-голям дял от безработните са с ниска степен на квалификация и образование, следвани от тези с работническа квалификация;
- Неблагоприятна тенденция към запазване на младежката безработица сред най-възрастната група безработни и продължително безработни;
- По отношение на рисковата група безработни без образование или по-ниско от основно, общината разчита на програми за субсидирана заетост основно в сферата на чистотата и други подобни услуги, обезпечени с публичен финансов ресурс, както и на работни места в селското стопанство.

Образование:

Община Балчик прилага мерки и провежда действия и политики по превенция и ограничаване на отпадането от училище. Броят на отпадналите ученици от общинската образователна система през учебната 2014/2015 година е 28 ученици, малко по-висок от този през предходни години. Относителният дял на отпадналите ученици е 1,63% и е доста по-нисък от средния процент за страната.

Намаление и броят на необхванатите в образователната система подлежащи на задължително обучение деца.

Като цяло общият брой на ученици в училищата на Община Балчик за учебната 2015/2016 г. намаление със 167, което съставлява 9.5% - твърде висок относителен дял за община Балчик. Това намаление се дължи най-вече на миграционните процеси, изразени силно през лятото и есента на 2015 година.

Здравеопазване:

Здравното обслужване на населението на територията на Община Балчик е организирано от добре изградена и структурирана мрежа от здравни заведения, както следва:

- три болнични заведения с общо 242 легла: МБАЛ „Балчик“ – с 92 легла, Държавна психиатрична болница с 90 легла; Специализирана болница за рехабилитация – Тузлата с 60 легла.
- Работят пет медицински центъра, лечебни заведения за извънболнична помощ, от които един в гр. Балчик – „Медицински център“ ЕООД Балчик, два в „Албена“ и два в с. Кранево.
- В град Балчик функционира филиал на Център за спешна медицинска помощ-Добрич, една медико-диагностична и медико-техническа лаборатория и една микробиологична лаборатория;
- Всички 17 индивидуални практики за първична медицинска помощ и 11 практики по дентална медицина са заети и се обслужват от съответните лекари и медицински специалисти. “Първичен здравен център”;
- Училищно здравеопазване – здравни кабинети в училища и детски градини
- Детска млечна кухня.

Училищно здравеопазване – Към 2015 г. на територията на град Балчик функционират 21 здравни кабинети, в това число 14 в детски градини и 7 в общински училища, които осигуряват грижи за общо 723 деца в детските градини и 1753 ученици до 18 години. Медицинските специалисти оказват първа долекарска помощ при спешни и неотложни състояния, организират и провеждат профилактични дейности за предотвратяване и ограничаване рисковите фактори в детските заведения и училища, участват в организирането и прилагането в детските заведения и училища на общински, регионални, национални и международни програми за профилактика на болестите и промоция на здравето на децата и учениците.

Детска млечна кухня в Община Балчик отговаря на потребностите на 100 деца от 10 месеца до 3 години.

Жилища и жилищна политика:

- Недостатъчен брой свободни общински жилища, които да осигурят настаняване на нуждаещите се;
- Финансовите възможности на Община Балчик не позволяват да се увеличи жилищният фонд с ново строителство.
- Недостатъчен свободен сграден фонд, подходящ за разполагане на нови социални услуги на територията на общината;
- Липсват механизми, които да стимулират инвестиции в тази насока, което ограничава възможностите на общинските власти да провеждат социална жилищна политика. Общината е изключително затруднена да осигури жилища на нуждаещите се.

Рискови фактори

Идентифицирани и изведени като основни за определяне на рисковите групи са следните фактори:

1. Високият процент на безработица и ниските доходи на населението (ниски заплати, ниски пенсии), както и липсата на доходи за продължителен период за големи групи от хора;
2. Ниското образование (вкл. и неграмотност) и липса на професия и на професионална квалификация водят до неравностойна позиция на пазара на труда;
3. Структурата на семейството – пълно или непълно семейство, многодетни семейства, здравословни и образователни проблеми;

4. Откъснатостта от семейната среда и липсата на подкрепа от семейството - деца и самотни стари хора, настанени в специализирани институции;
  5. Увреждане и/или сериозни здравословни проблеми на лицето или на член от семейството;
  6. Принадлежността към уязвими етноси, които живеят в изолация в обособени квартали и махали;
  7. Възрастов фактор – тенденцията на застаряване на населението и непрекъснатата миграция на младите хора и хората в трудоспособна възраст, което лишава възрастните хора от адекватни грижи в семейна среда;
- Под влиянието на тези фактори се обособяват следните **рисковите групи** сред децата и възрастните хора, към които е насочена интервенцията на Общинската стратегия:

Деца:

- Деца с увреждания;
- Деца настанени в институции;
- Деца без родители;
- Деца изведени от СИ , настанени в ЦНСТ
- Деца отпаднали от образователната система;
- Деца с противообществени прояви;
- Деца от социално слаби семейства;
- Деца на родители с увреждания;
- Деца със зависимости;
- Деца жертви на насилие ;
- Деца на многодетни семейства;
- Деца на непълнолетни родители;
- Деца на бежанци и мигранти.

Възрастни :

- Възрастни с увреждания;
- Възрастни хора живеещи сами;
- Трайно безработни лица;
- Социално слаби /лица с ниски доходи или без доходи/;
- Лица със зависимости;
- Лица жертви на трафик и насилие;
- Възрастни чакащи настаняване в СИ
- Бежанци и мигранти.

Изводи за услугите за деца:

- В Община Балчик за последните три години са разкрити две нови социални услуги за деца, които създават възможност за задоволяване потребностите на идентифицираните целеви групи. Необходимо е да продължи предоставянето на социални услуги от резидентен тип, при които се създават условия за живот в среда, близка до семейната за ограничен брой деца и се гарантира индивидуалната грижа за ползвателите.
- Наличните услуги покриват частично потребностите на отделните рискови групи деца, чрез услугите Приемна грижа, Център за обществена подкрепа, Личен асистент.
- Центърът за обществена подкрепа има малък капацитет и съответно по-малък брой специалисти, които работят индивидуално с децата.
- Дефицити в услугите за деца се установяват в липсата на достатъчно услуги по: работа с родители на деца с увреждания в подкрепа на уменията за отглеждането на децата и адекватното възприемане на проблема; програми, осигуряващи асистенти за децата с увреждания, чрез които се подпомага професионалната реализация на

родителите, развиват се умения у децата за преодоляване на различията, породени вследствие на увреждането.

Изводи за услугите за възрастни с увреждания и стари хора:

- Услугите в общността за възрастни хора с увреждания в Община Балчик не са добре развити, предвид нарастване заболяемостта и застаряване на населението.
- Дефицитите на територията на цялата община за тази целева група се изразяват в голяма степен в липсата на услуги „Социален асистент“ и „Домашен помощник“.
- Има необходимост от разкриване на социални услуги от резидентен тип за много възрастни и самотноживеещи лица, които да осигурят индивидуални грижи за лицата и да подпомогнат социалната им интеграция.
- Липсват достатъчно услуги от резидентен тип за стари хора, които да осигурят среда, съобразена със специфичните потребности на възрастните хора и превенция на институционализацията.

Раздел Б: Стратегия за развитие на социалните услуги

1. Приоритети на общинската стратегия.

1.1 Функционални приоритетни направления, които подпомагат ефективното изпълнение на основните дейности в Общинската стратегия обхващат:

- Развитие на човешките ресурси
- Изграждане на междусекторно сътрудничество.

В Стратегията са описани подробно дейностите и индикаторите за постигане на общите и конкретни цели, системата за мониторинг и оценка, отговорностите и ролята на общината и институциите на общинско ниво, на НПО-доставчици на услуги и другите заинтересовани страни, необходимите ресурси – човешки и финансови, оперативния план с времева рамка за изпълнение на стратегията.

Постигането на набелязаните дългосрочни и конкретни цели в рамките на следващите пет години, ще създаде условия за устойчиво подобряване на качеството на живота и жизнения стандарт на рисковите групи и общностите в неравностойно положение. Качествената промяна в ситуацията ще бъде измервана чрез система от качествени и количествени индикатори за напредъка в решаването на идентифицираните проблеми и в модернизирването на системата от социални услуги в Община Балчик.

Общинската стратегия за социални услуги ще се изпълнява с общите действия на всички заинтересовани страни в съответствия с техните компетенции, идентифицираните потребности на групите в риск и планираните дейности за посрещането им. Общинският съвет и общинска администрация отговарят за цялостно изпълнение на общинската стратегия за развитие на социалните услуги. За тази цел ще бъдат разработени, гласувани на Общински съвет и изпълнявани годишни планове за развитие на социалните услуги.

В отделен раздел подробно са разработени източниците на финансиране на Стратегията – необходимите средства за финансиране на планираните социални услуги в Община Балчик, източниците за финансиране на социалните услуги в общината, както и други възможни ресурси и източници на финансиране. При определяне източниците на финансиране се дава приоритет на делегираните от държавата социални услуги, съобразно местните потребности, както и на средства от структурните Европейски фондове.

1.2 Целеви групи.

Общинската стратегия предвижда социални услуги и мерки за идентифицираните рискови групи в община Балчик. Тя е насочена към рисковите групи и общности, идентифицирани в анализа на ситуацията.

Стратегията отделя специално внимание на:

- **Децата в ранна възраст – до 6 години.** Интервенциите по отношение на децата в ранна възраст имат значим ефект по отношение на прекъсване на цикъла на бедност за тези деца. Инвестирането в предучилищна възраст е от решаващо значение и за успешната интеграция на децата в риск в училище. Стратегията предвижда развитие на услугата „Приемна грижа” и създаване на услуги за развиване на уменията за родителстване на родителите с малки деца и подкрепа за задържане на децата в семействата.
- **Уязвими семейства с деца.** Подкрепата на семействата, а не само на децата в риск, ще създаде условия за задържане на децата в семействата им и за повишаване на качеството на грижа към тях. Вниманието към семействата има своето отражение и върху демографската ситуация в община Балчик. Услугите, насочени към семействата целят подкрепа за интегритета на семейството и за развиването на уменията и ресурсите за социална интеграция на семейството като цяло и на индивидуалното развитие на неговите членове.
- **Деца необхванати, отпаднали и в риск от отпадане от училище.** Отпадането от училище и липсата на образование е един от най-сериозните фактори за попадане в ситуация на множество рискове – бедност, противоправно поведение, насилие, зависимост и др. Стратегията предвижда комплексни интервенции между социалната и образователната сфера насочени към подобряване на тяхното взаимодействие, развиване на приятелска за децата образователна среда, преодоляване на социалните затруднения за посещаване на училище.
- **Деца и възрастни с увреждания.** Хората с увреждания изпитват затруднения в своята социална интеграция поради непригодността на средата за тях – архитектурна, социална, обществени нагласи, образователна система. Липсата на подкрепа за семействата им води до настаняването на значителен брой хора с увреждания в специализирани институции. Услугите и мерките за тези групи ще целят подкрепа за развитие на техните умения и способности и промяна на средата по посока на създаване на условия за интеграцията им.
- **Самотни стари хора.** Предвид големият брой желаещи самотни възрастни хора за ползване на услугите – ЛА, СА, ДП и ДСП, можем да направим извода, че нараства делът на самотни стари хора, които изпитват затруднения в своето ежедневно обслужване, достъпа до здравеопазване и участието в социалния живот. Услугите за самотните стари хора ще включват подкрепа в тяхното ежедневие за задържането им в обичайната им среда и посрещане на основните им нужди.

1.3.Приоритетни направления

I. Приоритетно направление: Развитие на услуги в общността за преодоляване на социалното изключване на деца и семейства в риск.

Услугите в това направление са насочени към подкрепа на семействата и техните деца, както и на нуждаещи се лица за оставане в семейна и домашна среда, развитие на индивидуалните и общностни умения и ресурси, превенция на насилие и експлоатация, превенция на асоциално поведение, социална маргинализация.

- **Специфична цел 1.** Разширяване на мрежата от социални услуги в подкрепа на уязвимите семейства и децата за предоставяне на качествена грижа, социална интеграция на семейството и децата и тяхното индивидуално развитие.

- Специфична цел 2. Създаване на нови социални услуги, които развиват и подкрепят форми на алтернативна семейна грижа.
- Специфична цел 3. Увеличаване броя и спектъра от дейности на съществуващите социални услуги за преодоляване на социалното изключване на деца и лица в риск и техните семейства.
- Специфична цел 4. Създаване на социални услуги за подкрепа и подготовка за водене на самостоятелен начин на живот на младежи от маргинализирани общности и хора със зависимости.

Обща цел 1. Предотвратяване на рискове, водещи към социално изключване и изолация на деца и лица. Подкрепа на семейства и общности, чрез:

- **Мярка 1.1.** Разширяване на мрежата от социални услуги в подкрепа на уязвимите семейства и децата за предоставяне на качествена грижа, социална интеграция на семейството и децата и тяхното индивидуално развитие.

Дейност 1.1.1 Продължаване и разширяване на дейността на центъра за обществена подкрепа в град Балчик.

Дейност 1.1.2 Увеличаване на капацитета на ЦОП – Балчик.

Дейност 1.1.3 Осигуряване на здравни грижи съвместно от лични лекари, детски и учебни заведения, информиране и консултиране по въпроси, свързани с развитието на детето. Назначаване на здравен/и медиатор/и.

Дейност 1.1.4 Превенция на рисковото поведение и подкрепа за преодоляване на последиците от него при деца и младежи чрез МКБППМН.

- **Мярка 1.2** Създаване и развитие на социални услуги, които развиват и подкрепят форми на алтернативна семейна грижа.

Дейност 1.2.1 Подкрепа за семействата на близки и роднини, които полагат грижи за дете от Центровете за обществена подкрепа.

Дейност 1.2.2 Развитие на приемната грижа и включване на поне 10 работещи приемни семейства чрез изпълнение на дейностите по Проект "Приеми ме 2015".

Дейност 1.2.3 Развитие на дейности по приемна грижа в Център за обществена подкрепа в град Балчик.

Дейност 1.2.4 Обучение и подготовка на кандидат - осиновители от ЦОП Балчик.

Дейност 1.2.5 Подкрепа на осиновители и осиновени деца в ЦОП Балчик.

Дейност 1.2.6 Продължаване и развиване на дейностите в Център за настаняване от семеен тип за деца и младежи без увреждания.

- **Мярка 1.3** Увеличаване броя и спектъра от дейности на съществуващите социални услуги за преодоляване на социалното изключване на деца/лица в риск и техните семейства.

Дейност 1.3.1 Разкриване на услуга - Дневен център за деца и възрастни с увреждания в подкрепа на родителите.

Дневният център за деца и възрастни е планиран в град Балчик с мобилен екип за обхващане на семействата с деца с увреждане. Услугата цели предотвратяване на изоставянето и/или институционализирането на дете с увреждане чрез подпомагане на родителите и формиране у тях на подходящи умения за отглеждане на детето.

Дейност 1.3.2 Оптимизиране на механизма за сътрудничество между системата на здравеопазването, Д"СП" и социалните услуги в случаите на риск от раждане на дете с увреждане с цел предоставяне на психологически консултации и подкрепа на родителите преди и непосредствено след раждане на детето.

Дейност 1.3.3. Разкриване на ЦСРИ в град Балчик .

Дейност 1.3.4. Предоставяне на подкрепа за семействата с деца с увреждания в ЦОП Балчик.

Дейност 1.3.5. Осигуряване и доразвиване на услугите Социален асистент и Личен асистент и Домашен помощник по ОП „РЧР.”

Дейност 1.3.6. Наставяване на деца с увреждания в семейства на близки и роднини, приемни родители и осиновяване.

Дейност 1.3.7. Осигуряване на медицински изделия, помощни средства, приспособления и съоръжения за деца и възрастни с посредничеството на социалните услуги в общността.

- Мярка 1.4. Осигуряване на качествена интегрирана предучилищна подготовка и образование за децата с увреждания

Дейност 1.4.1 Интегриране на децата с увреждания в групите за задължителна предучилищна подготовка и масовите училища за обучение с подкрепата на ресурсни учители – осъществява се от училищата, РИО Дорич, Екипа за комплексно педагогическо оценяване (ЕКПО) към РИО и Ресурсния център за подкрепа на деца със СОП с подкрепата на общините.

Дейност 1.4.2. Поетапно намаляване броя на децата от помощното училище в с. Кранево и адаптация към масовите общообразователни училища в общината.

Дейност 1.4.3. Осигуряване на достъпна и адаптирана среда (предоставяне на подходящо обзавеждане и оборудване) за децата с увреждания в детските градини и учебните заведения.

Дейност 1.4.4. Подготовка и обучение на персонала на масовите детски заведения и училища за работа с деца и младежи с увреждания. Тази дейност се осъществява съвместно със структурите на образованието, ОЗД, подкрепата на Общината, както и в рамките на предвидените по проект „Социално включване” обучения.

- Мярка 1.5 Създаване на социални услуги за подкрепа и подготовка за водене на самостоятелен начин на живот на младежи от маргинализирани общности и хора със зависимости.

Дейност 1.5.1. Разкриване на нова социална услуга „Приют”, с капацитет 5 места за задоволяване потребностите на бездомни и социално слаби хора

II. Приоритетно направление. Развитие на социални услуги в общността за социално включване на уязвими групи и лица в неравностойно положение

Развитието на социални услуги в това направление ще допринесе за подобряване на грижата за хората в неравностойно положение, осигурявайки достъп до качествени социални услуги в общността, без нуждаещите се да напускат собствения си дом и общност, осигуряване на достъп до качествени здравни услуги и образование, както и интегриране на пазара на труда.

- Специфична цел 1. Подкрепа социалното включване на хора с увреждания за подобряване качеството на живот.

- Специфична цел 2. Подобряване качеството на услугите резидентен тип за деца и лица чрез разширяване на дейностите в тях.

- Специфична цел 3. Разширяване дейностите за подкрепа на семейства, отглеждащи деца с увреждания.

- Специфична цел 4. Разширяване на дейностите за подкрепа на деца и семейства, с цел осигуряване на равен достъп до образователна система.

Обща цел 2. Създаване на нови социални услуги в общността и подобряване качеството на грижа на съществуващите, с цел повишаване качеството на живот на деца и лица в неравностойно положение.

- Мярка 2.1. Подкрепа социалното включване на хора с увреждания за подобряване качеството на живот.

Дейност 2.2.1. Разкриване на Защитено жилище за лица с физически увреждания с капацитет 10 места.

Необходимостта от разкриване на Защитено жилище за лица с физически увреждания се обуславя от увеличени брой лица с подобни проблеми, които не са настанени в институциите. Има нужда от комплексна и достъпна грижа, алтернативна на семейната, съобразена със специфичните им потребности с основен акцент постепенното им социално включване в живота на общността.

Дейност 2.2.2. Разкриване на Център за настаняване от семеен тип за възрастни с физически увреждания.

Дейност 2.2.3. Предоставяне на грижа в семейна среда за лица и деца с психични увреждания, чрез изпълнение на дейностите по Проект "Подкрепи ме" по процедура „Независим живот" по ОПРЧР.

- Мярка 2.2 Подобряване качеството на услугите от резидентен тип за деца и лица , чрез разширяване на дейностите в тях.

Дейност 2.3.1. Продължаване на дейностите по предоставяне на грижа, близка до семейната, в Центровете за настаняване от семеен тип за деца и младежи без увреждания .

Дейност 2.3.2. Осигуряване на семейна среда за децата от социалните услуги резидентен тип чрез реинтеграция в биологичното, разширеното семейство, осиновяване или настаняване в алтернативна семейна грижа.

Дейност 2.3.3. Разкриване на ЦСРИ за деца и възрастни с разширени дейности и потребители и с възможност за мобилна услуга.

Дейност 2.3.4. Осигуряване на възможност за повишаване квалификацията на персонала, с оглед повишаването качеството на услугите.

Дейност 2.3.5. Извършване на редовни профилактични медицински прегледи на всички потребители.

- Мярка 2.3 Разширяване дейностите за подкрепа на семейства, отглеждащи деца с увреждания.

Дейност 2.3.1. Осигуряване на услуги за обгрижване в домашна среда на децата с увреждания, с цел превенция на институализацията, чрез социалните услуги, предоставяни по процедура „Независим живот" на ОПРЧР.

Дейност 2.3.2. Продължаване и разширяване на дейностите в ДЦДВУ, включително чрез предоставяне на мобилни услуги.

- Мярка 2.5 Разширяване на дейностите за подкрепа на деца и семейства, с цел осигуряване на равен достъп до образователната система.

Дейност 2.5.1. Осигуряване на допълнителна подготовка за равен старт в училище и подготовката им за 1-ви клас, за деца в предучилищна възраст от уязвими групи. Дейностите ще се осъществяват от Детските градини в общината.

Дейност 2.5.2. Възпитание и обучение на деца в предучилищна възраст на деца от рискови групи в 5 детски градини по проект на програма „Наука и образование за интелигентен растеж”.

Дейност 2.5.3. Целенасочена политика на Общината за подобряване на привлекателността на училището и мерки за превенция на отпадането в рамките на училищния процес чрез :

- Осигуряване на специализиран транспорт за деца в зависимост от възрастта им до детските градини и училища ;

- Максимално обхващане на децата в училище и осигуряване на програми за социализиране и усвояване на български език от децата от етнически общности в неравностойно положение в начален курс в училищата с подкрепата на помощник на учител.

- Провеждане на кампании за обхващане на децата в подготвителен клас/група и осъществяване на постоянно наблюдение върху нивото на посещаемост.
- Работа с родители на деца от етническите малцинства за промяна на нагласите по отношение на образованието;
- Организиране на групи за подготовка за училище на деца, които не владеят български език. Участие в програма „Наука и образование за интелигентен растеж” с проект за всички училища в община Балчик.

III. Приоритетно направление. Грижа за старите хора за по-добър и достоен живот.
Създаване на условия за качествено предоставяне на грижи за старите хора съобразно техните индивидуални потребности, насочени към повишаване качеството на живот на хората от третата възраст, като се съблюдава принципът за независим живот в семейна среда или в близост до нея.

- Специфична цел 1. Развиване на мрежа от услуги в общността за осигуряване на условия за преодоляване на социалната изолация на възрастни и самотноживеещи хора.
- Специфична цел 2. Подобряване качеството на живот на старите хора чрез осигуряване на достъп до съществуващата мрежа от социални и здравни услуги в общността и разкриване на нови резидентни услуги.

Обща цел 3: Подобряване качеството на живота на старите хора във всички населени места в община Балчик

Мярка 3.1 Развиване на мрежа от услуги в общността за осигуряване на условия за спокоен и достоен живот на старите хора в домашна среда

Дейност 3.1.1. Разширяване на услугите в домашна среда – домашен помощник, социален асистент и личен асистент с увеличен капацитет;

Дейност 3.1.2. Осигуряване и доразвиване на услугата Личен асистент по НП ”АХУ” и на проектен принцип по ОП „РЧР” .

Дейност 3.1.3. Развиване на функциите и дейностите на домашния социален патронаж и развитие на мобилни услуги за обхващане на малките изолирани населени места в община Балчик;

Дейност 3.1.4. Продължаване функционирането на обществената трапезария в гр. Балчик за осигуряване на безплатна, топла и питателна храна на самотно живеещи стари хора; пенсионери с ниски доходи; хора с увреждания с ниски доходи и др.

Дейност 3.1.5. Продължаване на общинската подкрепа за дейностите на Клубовете на пенсионера в Община Балчик, предоставящи възможности за общуване, социален живот, дребни медицински и др. услуги за стари хора с относително съхранено здраве и възможности за самостоятелно придвижване.

Дейност 3.1.6. Планиране, изграждане и разкриване след 2016 г. на 3 нови Дневни центъра за стари хора в населени места от община Балчик – с. Дропла, с. Гурково, с. Църква, където има налична общинска база, всеки с капацитет по минимум 10 места, за осигуряване на дневна грижа, заместваща грижа и почасови услуги в общността за стари хора.

Мярка 3.2 Осигуряване достъп на старите хора до качествена резидентна грижа в среда, близка до домашната, чрез изграждане на мрежа от здравни и социални услуги в общността.

Дейност 3.2.1. Доизграждане на съществуващия ДСХИ Балчик и разкриване на малък Дом за стари хора, резидентна грижа – постоянно 24 часово наблюдение, с капацитет 25 места

Дейност 3.2.2. Провеждане на общинска политика за стимулиране на частната инициатива при разкриването на модерни частни домове за стари хора в община Балчик.

Дейност 3.2.3. Разкриване на алтернативни социални услуги от резидентен тип за обгрижване на стари хора в среда, близка до семейната – изграждане на ЦНСТ за стари хора с капацитет 14 места

Дейност 3.2.4. Проучване на възможностите за създаване на комплекси за подкрепа на стари хора през 2016-2020 г., в които са развити две и повече социални услуги, насочени към старите хора, с цел ефективното им функциониране.

IV. Приоритетно направление Развитие на човешките ресурси

В настоящия раздел са представени дейностите и мерките насочени към развитие на капацитета на човешките ресурси, ангажирани както с управлението, така и с предоставянето на съществуващите услуги и целят да осигурят разнообразни възможности за повишаване на професионалната квалификация, обогатяване на опита, въвеждане на иновативни практики в социалната работа, използване на ефективни механизми за осигуряване на участието на хората от рисковите групи в процеса на повишаване на качеството и ефективността на предоставяните услуги. Планирани са и мерки за изграждане на капацитет, свързани с осигуряване на допълнителен ресурс от управленски кадри, специалисти и помощен персонал, който да осигури предоставянето на новите услуги, планирани за разкриване в продължение на целия период на реализиране на стратегията.

В отговор на идентифицираните потребности от развитие на съществуващия капацитет и на база на прогнозиране на необходимите човешки ресурси за новите услуги, заложи в Общинската стратегия, са съгласувани следните мерки и дейности :

- Специфична цел 1. Периодично повишаване качеството на персонала, предоставящ услугите.
- Специфична цел 2. Организиране и провеждане на персонална супервизия за екипите на социалните услуги.
- Специфична цел 3 Повишаване контрола по спазване на критериите и стандартите за предоставяне на услугите с оглед планиране нуждите от квалификация на персонала.

Обща цел 4. Повишаване качеството на грижа за хората, ползващи социалните услуги в Община Балчик.

Мярка 4.1. Периодично повишаване квалификацията на персонала , предоставящ социалните услуги.

Дейност 4.1.1. Адекватно ресурсно обезпечаване на структурите, ангажирани с администрирането , управлението и развитието на социалните услуги на територията на община Балчик.

Дейност 4.1.2. Осигуряване на адекватен брой служители, ангажирани с разкриването и управлението на социалните услуги в общината;

Дейност 4.1.3 Осигуряване на възможности за непрекъснато обучение, обмяна на опит и добри практики, с цел развитие на капацитета на екипите в общината, ангажирани с управлението на социалните услуги и на доставчиците.

Дейност 4.1.4. Осигуряване на непрекъснато обучение на експертите на общинско ниво, с цел актуализиране на компетенциите им при управление на средства от структурните фондове на ЕС и на други донорски програми.

Мярка 4.2. Организиране и провеждане на професионална супервизия за персонала на услугите.

Дейност 4.2.1. Разработване и въвеждане на ефективни системи за супервизия в практиката на доставчиците с цел стимулиране развитието на капацитета за реализиране на Общинската стратегия за развитие на социалните услуги в община Балчик и осигуряване качество на предоставяните услуги.

Дейност 4.2.2. Осигуряване на професионална супервизия за персонала на социалните услуги , съобразно тяхната специфика.

Дейност4.2.3. Въвеждане на практиката за осъществяване на индивидуална и групов супервизия, като елемент от системата за управление на човешките ресурси и като средство за осигуряване на качество на предоставяните социални услуги.

Обобщена таблица за планираните услуги в община БАЛЧИК
Направление 1: ПРЕВЕНЦИЯ ЗА ДЕЦА В РИСК И СЕМЕЙСТВА В РИСК

№	Община Балчик Услуга - име, вид	Потребители		Капацитет			Съдържание – основни дейности, фокус на услугата. Планирани насоки за развитие на услугата	Местополо- жение	Статус към 2015 и етапи/стъпки за развитие на услугата
		Целеви групи	Териториален обхват	2015	2016	2020			
 Направление: Превенция за деца в риск и семейства в риск									
1	ЦОП Балчик	Деца от 0 до 18 г. в риск и техните семейства; Семейства с риск от изоставяне или настаняване на деца в специализирана институция; Семейства в риск от разрушаване на семейните връзки и отношения; Кандидати или вече одобрени приемни семейства; Кандидати или вече одобрени осиновители; Семейства с деца със специални потребности; Семейства, които търсят професионална подкрепа за отглеждане и възпитание на детето; Деца от общността, за работа по превенция на рисковото поведение	Община Балчик	15	40	60	Превенция на изоставянето на деца и настаняването им в специализирани институции, Реинтеграция на деца, настанени в институции; подкрепа на деца, жертви на насилие и техните семейства; Социално-педагогическо консултиране на деца с поведенчески проблеми и техните семейства; Подкрепа на деца с увреждания и техните семейства; Превенция на отпадане от училище; Превенция на рисково поведение на деца и младежи от общността; Подкрепа и консултиране на семейства от общността; Мобилна социална работа; Подкрепа на Осиновяването;	Гр. Балчик, ул. „Петър Берон” № 1а	Разкрита м. септември 2013 г. с капацитет 15 потребители, при планирани и гласувани от Общински съвет Балчик – 40 места. Услугата е възложена с договор от Община Балчик на външен доставчик – Соник Старт. През 2014 и 2015 работи с надхвърляне на капацитета, съответно 34 и 30 души. През 2016 г. ще се иска увеличение на капацитета до 40 места, а през следващите години – до 60 потребители с разширяване на мобилността.
2	Приемна грижа Балчик	Деца, настанени в специализирани институции и деца, в риск от изоставяне - развитие на заместваща семейна грижа.	Община Балчик и област Добрич	7	8	10	Информационни кампании, обучение, подбор и наемане на приемни родители, наблюдение и подкрепа за приемните родители и приемните деца, възстановяване и/или поддържане на връзки със семейството	Гр. Балчик, ул. Дионисополис” № 2	До 2015 година са утвърдени 7 приемни професионални семейства, преминали са 9 деца, в момента са настанени 4. Утвърдена работа на екипа по приемна грижа и по-нататъшно разширяване на услугата
3	ЦСРИ с	Деца и възрастни с	Община Балчик и	0	0	30	Комплекс от социални услуги, свързани с		ЦСРИ е предвиден още

№	Община Балчик Услуга - име, вид	Потребители		Капацитет			Съдържание -- основни дейности, фокус на услугата. Планирани насоки за развитие на услугата	Местополо- жение	Статус към 2015 и етапи/стъпки за развитие на услугата
		Целеви групи	Териториален обхват	2015	2016	2020			
	мобилна услуга	увреждания	област Добрич				извършване на рехабилитационни, социално- правни консултации, образователно и професионално обучение и ориентиране.		за периода 2011-2015 г. и не е разкрит поради липса на финансиране. При наличие на общинска база, която се нуждае от ремонт, услугата е предвидена за разкриване през 2017 г.
4	Дневен център за деца и възрастни с увреждания	Деца и възрастни хора с увреждания	Община Балчик и област Добрич	0	0	25	Комплексни грижи за деца, свързани със задоволяване на ежедневните, здравните и рехабилитационните потребности, в т.ч. хидротерапия и конна езда, организация на свободното време		Услугата е предвидена за разкриване през 2018 г.
5	Общински център за специална образователна подкрепа	Деца и ученици със СОП	Община Балчик и област Добрич, Варна и др.	102	92	90	Подпомагане обучението на деца и ученици със СОП; Обучение за придобиване на първа степен на професионална квалификация	С. Кранево, Общ. Балчик, ПУИ „Акад. Т. Самодумов”	До м. юли 2017 г. съгласно Закона за предучилищно и училищно образование
6	Център за подкрепа на личностното развитие – ОДК Балчик	Деца и ученици, деца от рискови семейства и деца с увреждания	Община Балчик	800	800	800	Развитие на интересите и способностите на децата и учениците, организираны форми на отдих и спорт за превенция на отпадането от училище	Гр. Балчик, ул. „Кирил и Методий” № 2	След 01.08.2016 г. ОДК Балчик ще продължи да осъществява дейността си, като има възможност за разширяване - с допълнителна дейност за специална подкрепа на деца със СОП.
7	Приют	Бездомни и социално слаби хора	Община Балчик	0	0	5	Временно настаняване на бездомни и социално слаби хора и такива без постоянен адрес		Услугата е планирана за разкриване през 2017 г. в едно от общинските жилища.

Направление 2: ДЕИНСТИТУЦИАЛИЗАЦИЯ НА ГРИЖИТЕ ЗА ДЕЦА

№	Община Балчик Услуга - име, вид	Потребители		Капацитет			Съдържание – основни дейности, фокус на услугата. Планирани насоки за развитие на услугата	Местоположение	Статус към 2015 и етапи/стъпки за развитие на услугата
		Целеви групи	Териториален обхват	2015	2016	2020			
Направление: Деинституализация на грижите за деца									
1	ЦНСТ за деца/младежи без увреждания Балчик	Деца и младежи, за които са изчерпани възможностите за отглеждане в семейството, настаняване в приемно или в разширено семейство.	Община Балчик	14	14	14	Комплексни услуги, свързани със задоволяване на основните жизнени потребности в близка до семейната среда, оказване на индивидуализирана подкрепа и грижа, съобразена с особеностите на децата. Съдействие на децата за поддържане на връзки с биологичните им родители, близки, приемни родители или осиновители.	Гр. Балчик, ул. „Баба Райна” № 2	Разкрита м. октомври 2015 г. с капацитет 14 места. В момент аса настанени 9 деца. Планира се през 2016 г. капацитетът да се запълни и услугата да продължи да се развива като алтернатива за
2	Приемна грижа Балчик (направление 1)								
3	ЦОП Балчик (направление 1)								

Направление 3: СОЦИАЛНО ВКЛЮЧВАНЕ НА ОБЩНОСТИ В НЕРАВНОСТОЙНО ПОЛОЖЕНИЕ И УЯЗВИМИ ГРУПИ

№	Община Балчик Услуга - име, вид	Потребители		Капацитет			Съдържание – основни дейности, фокус на услугата. Планирани насоки за развитие на услугата	Местополо- жение	Статус към 2015 и етапи/стъпки за развитие на услугата
		Целеви групи	Териториален обхват	2015	2016	2020			
Направление: Социално включване на общности в неравностойно положение и уязвими групи									
1	Домашен социален патронаж	Лица в пенсионна възраст; лица с намалена работоспособност 50% и над 50%; деца с увреждания	Община Балчик	250	250	300	Мобилна услуга с фокус върху превенция на социалната изолация чрез задоволяване на базисни потребности - доставка на храна; поддържане на личната хигиена и хигиената на жилищните помещения, обитавани от ползвателя; съдействие за снабдяване с необходимите технически помощни средства; битови услуги и др. В селата засега се доставя само храна, предвижда се още през 2016 г. и там услугите да се разширят.	Гр. Балчик, ул. Варненска № 1	От м. януари 2015 г. капацитетът на ДСП Балчик е увеличен от 85 потребители само от гр. Балчик, на 250 души и са включени всички нуждаещи се лица от населените места в община Балчик.
2	Обществена трапезария	Социално слаби лица и семейства	Община Балчик	72	72	100	Предоставяне на топъл обяд на социално слаби лица и семейства.	Гр. Балчик, ул. Варненска № 1	По проектите на Община Балчик са одобрени 72 души, има възможност за увеличение на капацитета на 100 души още през 2017 г, а има и нуждаещи се, които отговарят на условията
3	Клуб на хората с увреждания „Хи нап”, Клуб на инвалида, Клуб на военноинвалидите и военнопострадали те	Деца и възрастни с увреждане и техните семейства	Община Балчик	120	150	200	Социално включване на хората с увреждания. Осигуряване на лични и социални контакти. Информирание и консултиране, включване във форми на художествена самодейност.	Гр. Балчик, ул. Варненска № 1	Община Балчик ще продължи да финансира и подкрепя клубовете като форма на социална интеграция на хората с увреждания.
4	Клуб „Здраве”	Възрастни хора, болни хора	Община Балчик	60	60	60	Физически и здравни занимания с възрастни и болни хора за здравословен начин на живот	Община Балчик	Спортен клуб на възрастни хора за здраве и дълголетие към Българска асоциация „Спорт за всички”
5	Здравен медиатор	Лица от високорискови и маргинализирани общности	Община Балчик	0	1	3	Информирание на рисковите лица и групи и подпомагане достъпа им до здравни, социални, административни и пр. услуги	Община Балчик	През 2016 г. обучение и назначение на 1 здравен медиатор за гр. Балчик, през

№	Община Балчик	Потребители		Капацитет			Съдържание – основни дейности, фокус на услугата. Планирани насоки за развитие на услугата	Местоположение	Статус към 2015 и етапи/стъпки за развитие на услугата
		Целеви групи	Териториален обхват	2015	2016	2020			
	Услуга - име, вид								
6	Личен асистент	Лица и деца с трайни увреждания, с тежки здравословни състояния, които не могат или са много затруднени да се обслужват сами, на които са определени ЛА	Община Балчик	23	23	30	Осигуряване на грижи в семейна среда за лица, нуждаещи се от постоянно обгрижване в ежедневието си, като успоредно се осигурява заетост на лицето от семейството, което го обгрижва.	Община Балчик	2017 – втори за с. Оброчище, през 2018 – трети за другите села. В момента за 23 лица се грижат 23 лични асистенти, но има още нуждаещи се.
7	Социален асистент	Лица с увреждания, които по здравословни причини са в риск от зависимост от институционален тип грижи	Община Балчик	10	10	20	Осигуряване на грижи в семейна среда за лица, които поради различни ограничения от здравословен характер са изключени от социалния живот и са в риск от зависимост от институционален тип грижи	Община Балчик	Има нужда от разширяване на услугата.
8	ЦНСТ за възрастни с физически увреждания	Възрастни хора с увреждания, за които по здравословни причини не е възможна грижа в семейна среда	Община Балчик	0	0	14	Осигуряване на качествена грижа в среда близка до семейната съобразно индивидуалните нужди и потребности на лицата.	Гр. Балчик	По ОП за осигуряване на финансиране – планирано за 2018 -2019 г.
9	Защитено жилище за лица с физически увреждания	Лица с увреждания, които по здравословни причини са в риск и невъзможност да полагат необходимите грижи	Община Балчик	0	0	10	Предоставяне на подслон и ежедневни грижи за възрастни с увреждания в близка до семейната среда.	Гр. Балчик	По ОП за осигуряване на финансиране – планирано за 2017 -2018 г.

Направление 4: ГРИЖА ЗА СТАРИТЕ ХОРА

№	Община Балчик	Потребители		Капацитет			Съдържание – основни дейности, фокус на услугата. Планирани насоки за развитие на услугата	Местоположение	Статус към 2015 и етапи/стъпки за развитие на услугата
		Целеви групи	Териториален обхват	2015	2016	2020			
Услуга - име, вид									
Направление: Грижа за старите хора									
1	Клубове на пенсионера	Пенсионери, които нямат сериозни здравословни проблеми и се обслужват сами.	Община Балчик	1000	1000	1200	Осигуряване на лични и социални контакти. Информирание и консултиране – социално, здравно, правно. Развиване на художествена самодейност, задоволяване на професионални интереси – клуб на учителите, на здравните работници, на офицерите и сержантите от запаса и пр.	23 клуба в Община Балчик	Финансира се изцяло от Община Балчик, която ще продължи да подкрепя развитието на услугата в интерес на населението
2	Домашен помощник	Лица самотноживеещи, които не могат или са затруднени да се обслужват сами и са изключени от социалния живот	Община Балчик	50	50	60	Услуги в домашни условия, насочени към поддържане на хигиена на обитаваното жилище, пазаруване и приготвяне на храна, пране и др. комунално-битови дейности	Община Балчик	Има нужда от разширяване на услугата.
3	Дом за възрастни хора	Стари хора без възможност за грижа в семейна среда.	Община Балчик	0	0	25	Осигуряване на индивидуална грижа в среда близка до семейната - качествена и здравословна храна; медицински грижи; развлекателни, рехабилитационни, психологически услуги и др.	Гр. Балчик, Сборно място	На база съществуващ ДСХИ, след завършване на реконструкцията му – при наличие на финансиране планирано през 2018-2019 г.
4	Дневен център за стари хора	Стари и самотноживеещи хора от малките населени места в общината	Община Балчик	0	0	30	Осигуряване на лични и социални контакти. Социално, здравно, правно и пр. информирание и консултиране.	с. Дропла, с. Гурково, с. Църква	Наличие на подходяща общинска база в селата, която се нуждае от ремонт
5	Център за настаняване от семеен тип за стари хора	Стари и самотни хора от Балчик и малките населени места без възможност за грижа в семейна среда.	Община Балчик	0	0	14	Услуга за осигуряване на грижа за възрастните хора в среда, близка до семейната.	Гр. Балчик	По ОП за осигуряване на финансиране – планирано за 2017 -2018 г.

2. Ключови индикатори за успех

Постигането на целите на Стратегия 2016 - 2020 през следващите пет години трябва да осигури устойчивост на разкритите вече услуги, да разшири и подобри тяхното качество и чрез разкриване на нови услуги да осигури подкрепа и възможности за социално включване на идентифицираните рискови групи и общности в неравностойно положение.

Ключовите базисни индикатори за промяната в ситуацията ще покажат разликите при сравнението на показателите за настоящия момент с данните към 2020 г.

Ключовите качествени индикатори за успеха на осъществената интервенция в рамките на периода от пет години в изпълнение на Стратегията са:

- Осигурена подкрепа за 40% от уязвимите семейства и деца в ЦОП в община Балчик;
- Обхванати 40% от уязвимите семейства и деца в комплексна програма за ранно детско развитие в община Балчик;
- Постигнати 96% от децата в предучилищна възраст, обхванати в детска градина и 92% от децата в задължителна училищна възраст - в подходяща форма на образование;
- Увеличен брой на приемните семейства и децата, настанени при тях
- Осигурена здравна грижа, медицинска и социална рехабилитация за 80% от децата с увреждания, както и подкрепа за техните семейства.
- 20% от децата с увреждания в предучилищна възраст, обхванати в системата на образованието.
- Намаление до 20% на децата в риск от отпадане от училище;
- Обучени 5 социални работници, учители, възпитатели и медицински работници за разпознаване и докладване случаи на насилие
- Подобрени условия за самостоятелен живот в домашна среда на 30 души с увреждания ежегодно – потребители на услугите домашен социален патронаж, домашен помощник, социален и личен асистент;
- Увеличени с 10% броя на ангажираните домашни помощници, лични и социални асистенти, както и с 20% броя на потребителите на тези услуги;
- Подобрена грижа за стари хора в общността – в новите резидентни услуги;
- Повишен капацитет за управление на СУ на поне 3 представители на администрацията и дирекция социално подпомагане и поне 20 души персонал на доставчиците на услуги;
- Разкрити и функциониращи 2 нови за община Балчик услуги за деца
- Разкрити и функциониращи 5 нови за община Балчик услуги за възрастни;

Планираните социални услуги и мерки очертават общата картина на развитието на мрежата от социални услуги в община град Балчик за периода от 2016 до 2020 година.

Конкретизирани са приоритетите на общинско ниво и видовете услуги, които ще се развиват в общината.

За център на мрежата от социалните услуги за деца и семейства се предвиждат Центърът за обществена подкрепа, Центърът за социална рехабилитация и интеграция и Общинският детски комплекс. Услугите за възрастни хора в семейна среда ще бъдат организирани около Домашен социален патронаж, както и в Дневните центрове за възрастни и Центъра за социална рехабилитация и интеграция.

3. Ресурсно обезпечаване

Финансирането на социалното подпомагане, съгласно разпоредбите на Закона за социалното подпомагане се осъществява със средства от:

- държавния бюджет;
- общинският бюджет;
- национални и международни програми;

- дарения от местни и чуждестранни физически и юридически лица, средства от фонд "Социална закрила";
- други източници.

Видно от анализа на ситуацията и оценка на потребностите от социални услуги, Община Балчик няма финансов ресурс за собствено финансиране на социални услуги и се насочва приоритетно към предлагането на услуги, финансирани от държавния бюджет или от фондовете на ЕС. Единствената услуга, изцяло на общинско финансиране е Домашният социален патронаж.

През периода 2016-2020 г. Община Балчик основно ще разчита на държавно финансиране и финансиране по проекти за функционирането и разкриването на нови социални услуги.

Оперативните програми, които предоставят възможност за финансиране на дейности, свързани със социалните услуги са:

- ОП „Развитие на човешките ресурси“;
- ОП „Региони в растеж“;
- Други европейски програми.

Съществен фактор в развитието на социалните услуги е кадровата осигуреност на действащите и предвидените за разкриване социални услуги. Общината трябва да предвиди средства за надграждащи обучения, квалификация и преквалификация на работещите социални работници с цел придобиване на подходяща квалификация за тези, които се предвижда да постъпят в сектора на работа през следващия период. Наред с това, подходяща квалификация и преквалификация трябва да придобият и общинските служители, които са отговорни за социалните дейности. Във връзка с това се запазва тенденцията от предходния планов период за формиране на партньорства с обучаващи организации и институции за организиране на обучителни курсове, финансирани по оперативните програми.

4. Механизъм за периодичен преглед и за актуализиране на стратегията

Механизмът за периодичен преглед или така наречената система за мониторинг е ключов инструмент за развитие на политики и програми в социалната сфера и особено за дългосрочни и комплексни интервенции, като Общинската стратегия за социалните услуги в община Балчик 2016-2020. Резултатите от мониторинга и оценката са основа за актуализацията на стратегията по отношение на стратегическите и конкретните цели, както и на оперативните задачи в хода на изпълнението.

Актуализация на Общинската стратегия се извършва съобразно заключенията и препоръките от Междинния доклад за мониторинг и оценка на Стратегията, като се планира следващия период на изпълнение на Стратегията.

Общинската стратегия за развитие на социалните услуги може да се актуализира и по инициатива на Кмета на община Балчик, като:

- Актуализацията на общинската стратегия се залага в плана за съответната година (промените, свързани с откриване, закриване, вида и/или капацитета на социалните услуги за делегирани социални дейности, се извършват при спазване разпоредбите на чл. 366 от ППЗСП);
- Предложението, заедно с анализ и подробна обосновка за необходимостта за промяна се изпраща за съгласуване от РДСП - Добрич;
- Съгласуваното предложение, придружено с анализ и подробна обосновка за необходимостта за промяна се изпраща в Областна администрация - Добрич;
- Прегледът на обосновката и анализа на полученото предложение се осъществява на заседание на ЗМО, обсъжда се, след което се подготвя предложение за решение;

- След обсъждането, предложението за актуализация с нужната обосновка се внася в Областния съвет за развитие, като по преценка на експертите към предложението се прилагат допълнителни документи, решения на общинските съвети;
- С решение на Областния съвет за развитие се актуализира Стратегията за развитие на социалните услуги на областно ниво.

5. Конкретните цели и задачи на системата за мониторинг и оценка са:

- Да обезпечи текущия мониторинг на изпълнението на дейностите по Стратегията на общинско ниво;
- Да се изработят комплексни оценки на ефекта и цялостното въздействие от изпълнението на Общинската стратегия от гледна точка на целевите рискови групи;
- Да осигури системното актуализиране на Общинската стратегия, подобряването на политиките за социално включване и постоянното усъвършенстване на социалните услуги и мерки.

Изпълнение на дейностите изисква да се обособи оперативен екип със служители от Общинска администрация Балчик и от Д"СП" Балчик, които работят в посочените институции, но които са натоварени с допълнителни конкретни задължения за прилагане на системата за мониторинг и оценка на Общинската стратегия, със задача:

- Координира цялостната дейност по мониторинг и оценка в община Балчик;
- Планира дейностите за мониторинг и оценка – изработва и съгласува дългосрочните и годишните оперативни планове за мониторинг и оценка на изпълнението на стратегията;
- Изпълнява посещения на място за наблюдение на дейности и социални услуги в община Балчик .
- Предоставя консултации и практически съвети на доставчиците на услуги за подобряване на дейностите по места;
- Събира информация на общинско ниво и систематизира данните;
- Изработва общ годишен мониторингов доклад за изпълнението на Стратегията, който се представя за обсъждане и одобрение на Общественият съвет за контрол при осъществяване на дейностите в областта на социалните помощи и социалните услуги и изпълнение на дейностите, предвидени в Стратегията за развитие на социалните услуги в Община Балчик;
- Организира разпространението на резултатите от мониторинга и оценката сред заинтересованите страни и сред обществеността.

6. Планиране и изпълнение на дейностите за мониторинг и оценка.

Системата за мониторинг и оценка предвижда разработване и приемане на:

- средносрочни планове за тригодишен и двугодишен период – първият период обхваща 2016-2018 г. и вторият период - 2019-2020 г.;
- годишни оперативни планове за дейностите по мониторинг и оценка за всяка година от изпълнението на стратегията.

Средносрочните и годишните планове за мониторинг и оценка се разработват от оперативния екип и се внасят за приемане от Общественият съвет за контрол при осъществяване на дейностите в областта на социалните помощи и социалните услуги и изпълнение на дейностите, предвидени в Стратегията за развитие на социалните услуги в Община Балчик;

7. Задължителните дейности по мониторинг и оценка включват:

- Текущ мониторинг на дейностите – събиране на информация, посещения на място, доклади от мониторинговите посещения;
- Актуализиране, систематизиране и анализ на данните за ключовите базови индикатори за ситуацията;

- Събиране на информация и анализ на индикаторите за прогреса в изпълнението на Стратегията;
- Разработване на годишен мониторингов доклад за цялостното изпълнение на Стратегията;
- Провеждане на междинна оценка на релеванността и ефективността на Стратегията - в края на третата година. Заключениеята и препоръките от Междинната оценка се използват при планирането на следващия двегодишен период от изпълнението на Стратегията.
- Финална оценка на ефективността и въздействието на Стратегията – провежда се в края на петата година .
- Разработване и внасяне на предложения за промени/подобрене в приоритетните направления, целите, дейностите на Стратегията.

8. Дейности по изпълнение, координация и контрол.

Дейностите по изпълнение, координация и контрол свързани с настоящата стратегия пряко кореспондират със законоустановените компетенции и правомощия на общината, доставчиците на услуги и другите заинтересовани страни в сферата на социалните услуги.

Ролите и задачите на общината, доставчиците на услуги и другите заинтересовани страни в изпълнението на Общинската стратегия за развитие на социалните услуги се определят от техните компетенции, идентифицираните потребности на групите в риск и планираните дейности за посрещането им.

Община Балчик

Общината отговаря за цялостното изпълнение на общинската Стратегия за развитие на социалните услуги на своята територия. За тази цел тя разработва, приема и прилага общинска стратегия за развитие на социалните услуги и годишен оперативен план за действие.

Общината е доставчик на социални услуги. Общината развива интегрирани политики в подкрепа на децата в риск, хората с увреждания и старите хора. Осъществява годишен мониторинг и оценка на изпълнението ѝ и оценка на нуждите на групите в риск.

Общинския съвет и ПК по ЗСД:

- Обсъжда и приема Общинската стратегия за развитие на социални услуги на територията на общината и годишния оперативен план за изпълнението ѝ по предложение на кмета на общината;
- Одобрява докладите за изпълнението на програмата за реализация на Общинския план за развитие на социални услуги по предложение на кмета на общината;
- Съгласува проектни предложения за финансиране на социални услуги, които ще се развиват на територията на общината и са планирани в Общинската стратегия.
- Взема решения, свързани с развитие на социалните услуги на територията на общината (откриване, закриване, разширяване, дофинансиране и пр.).

Роля на Кмета на общината:

- Организира изработването на Общинските планове за развитие на социални услуги на територията на общината и след съгласуване с Обществения съвет по социално подпомагане ги внася за обсъждане и приемане от Общинския съвет;
- Организира разработването на общинските секторни политики и – след гласуването в Общинския съвет – организира цялостното им изпълнение. Кметът и общинската администрация осъществяват съгласуването на дейностите за развитие на социалните услуги с общите хоризонтални мерки за социално включване;

- Ръководи, организира и контролира дейността по изпълнението и реализацията на общинския план за развитие на социални услуги;
- След съгласуване с Обществения съвет представя годишен и заключителен доклад за изпълнението на общинския план за развитие на социални услуги за одобряване от общинския съвет;
- Търси възможности и осигурява финансиране от различни финансови източници за реализиране на конкретните общински дейности, планирани в областната стратегия.

Общественият съвет по социално подпомагане и услуги е консултативен орган към общината за осъществяване на сътрудничество, координация и консултация между община, централни държавни органи и доставчици на социални услуги с цел реализиране на социалната политика в конкретната общината. Неговата роля в изпълнението на стратегията е свързана с:

- Обсъждане на общинската стратегия и осъществяване обществен контрол върху развитието на социалните услуги и инициативи, съобразно стратегията;
- Стимулиране на партньорството между местната власт и доставчиците на социални услуги за реализиране на планираните дейности в стратегията на територията на общината.

РДСП и ДСП

Регионалните дирекции за социално подпомагане като териториални поделения на АСП в областните центрове провеждат държавната социална политика на ниво област, а Дирекциите "Социално подпомагане" - на територията на всяка община, по отношение на закрила на детето; рехабилитация и социална интеграция на хората с увреждания и проучване потребностите на населението в областта и в общините от социални помощи и социални услуги.

Ролята на РДСП – Добрич по отношение на Общинска стратегия включва:

- Изготвя становища и прави предложения до АСП за откриване и закриване на социални услуги, в съответствие с планираните дейности в стратегията;
- Събира и актуализира база данни с резултатите от предоставяните социални услуги и следи за изпълнението на индикаторите за оценка на стратегията;
- Сътрудничи с областната и общинската администрация и с неправителствени организации при осъществяването на планираните дейности в стратегията;
- Осигурява методическа подкрепа на персонала на социалните услуги, планира програми за професионално развитие и квалификация и системен контрол върху предоставянето на социалните услуги, планирани в стратегията.
- РДСП отговаря за подготовката на планове за закриване/трансформиране на СИ и тяхното изпълнение;
- РДСП отговаря за създаването и дейността на работна група на областно ниво за консултиране и подкрепа на процеса на изготвяне на плановете.

Д „СП” – Бачик - носи отговорност и изпълнява конкретни задачи при реализирането на Общинската стратегия за развитие на социалните услуги:

- Прави предложения до кмета на общината за предоставяне на социални услуги ;
- Прави предложения до РДСП за откриване, реформиране и закриване на социални услуги, съобразно планираните дейности в стратегията;
- Д"СП" и ОЗД управляват случаите на хората и децата в риск;
- Осъществява сътрудничество между общинската администрация и неправителствени организации във връзка с общинската стратегия и предвидените дейности в нея;
- Събира и актуализира данните на базовите индикатори и резултатите от изпълнение на социалните услуги;

- ОЗД подпомага интегрирането на децата от резидентните услуги съвместно с ЦОП; ОЗД работят за изграждане на връзки между децата, настанени в резидентни услуги и семейството им; провежда дейности за изграждане на родителски капацитет, за задържане и реинтеграция на децата в училище и за превенция на рисковото поведение.
- РДСП и ДСП имат отношение към всички заложи цели в Стратегията и това са задачи свързани с: идентифициране и насочване на случаи към социални и здравни услуги за ранна превенция; подкрепа на семейства в риск от изоставяне на дете; насочване на семействата на деца с увреждания към дневни центрове и детски градини за получаване на гъвкава грижа; насочване на семействата с увредени деца за ранна диагностика и навременна интервенция на увреждането; изграждане на връзка между децата и биологично или разширено семейство; реинтеграцията на деца в семейна среда; оказване на методическа подкрепа и съдействие на ЦОП и ЦСРИ за формиране на мобилни екипи.
- Съвместно с Дирекция Бюро по труда, РДСП и ДСП планират мерки за професионално ориентиране и трудова интеграция на младежи от ЦНСТДМБУ. Извършват консултиране и насочване на семейства с деца в риск към социални услуги; подпомагат в изграждане на алтернативни социални услуги; подпомагат общините при идентифициране на нуждаещите се стари хора от услуги в общността и други.

РИО Добрич

Регионалният инспекторат по образованието Добрич отговаря съвместно с РДСП Добрич за координиране и изпълнение на дейности за достъп до качествено образование на деца и ученици, реинтеграция в системата на образование на необхванати, отпаднали и нередовно посещаващи училище ученици. Важна роля в реализацията на мерките в сферата на образованието, заложи в Стратегията, изпълняват **Екипът за комплексно педагогическо оценяване към РИО Добрич, както и Ресурсният център за подпомагане на интегрираното обучение и възпитание на деца и ученици със специални образователни потребности – РЦПНОВДУСОП Добрич.**

РИО Добрич:

- Носи отговорност за интегриране в системата на образование на децата с увреждания отглеждани в семействата;
- Осигурява методическо ръководство на училищата за насочване на нередовно посещаващи училище ученици и деца с рисковото поведение към отделите за закрила на детето и Центровете за обществена подкрепа във общините.
- Осигурява методическо ръководство и насърчава училищата за развитие на дейности съвместно с ЦОП и НПО за повишаване на мотивацията на учениците за задържане в училище и за запълване на свободното им време според индивидуалните им интереси; програми и проекти за превенция на рисковото поведение на деца; за реинтеграция в системата на образование на отпаднали деца, за задържането им в училище чрез участие в извънкласни дейности според индивидуалните им интереси и за наваксване на образователни пропуски;
- Осигурява контрол върху обхващането на всички деца на територията на област Добрич в преучилищна подготовка и възпитание; върху редовното посещение на ученици в училище и записването на ученици в учебни заведения на територията на общината, в която живеят семействата им;
- Съдейства за извеждането на деца от специализирани училища за деца със СОП в масови училища и за осигуряването на условия за компенсиране на образователните пропуски и интегрирането им с връстниците им (оценка на образователното ниво и на нуждите, изготвяне на индивидуална програма за обучение, осигуряване на допълнителни часове за компенсиране на разлики в нивото, участие в дейности за запълване на свободното време и социализация);

- Съвместно с РДСП, ДБТ и директори на училища планира програми за вечерно и професионално обучение за младежи и възрастни с основно и по-ниско образование.

Екипът за комплексно педагогическо оценяване (ЕКПО) към РИО Добрич:

- изготвя първична оценка на децата със специални образователни потребности (СОП), предварително консултирана от лекар специалист;
- насочва децата към подходяща форма на обучение;
- оказва съдействие за извеждане на деца от помощните училища като изготвя оценка за образователните им потребности.

Ресурсният център за подпомагане на интегрираното обучение и възпитание на деца и ученици със специални образователни потребности

РЦПНОВДУСОП за област Добрич е държавно обслужващо звено – извънучилищно педагогическо учереждане със следните задачи:

- осъществява дейности по провеждане на държавната политика за интегрирано и включващо образование и изпълнява консултативни, образователно възпитателни, рехабилитационни и координиращи функции;
- координира и осигурява условия (съвместно с общообразователните училища) за интегрираното обучение на деца със СОП, чрез изработване на индивидуални образователни програми, осигуряване на ресурсни учители и други специалисти (логопед, психолог, тифлопедагог, сурдопедагог).

Дирекция Бюро по труда

Дирекция Бюро по труда участва в планирането и изпълнението на програми и активни мерки за интеграция на пазара на труда на хора в риск (възрастни с увреждания, младежи напускащи специализирани институции, младежи, отпаднали от училище, трайно безработни, в това число хора от ромски общности в обособени квартали) и мерки за подкрепа на семействата на групи в риск (на деца, настанени в СИ, деца и възрастни с увреждания, живеещи в семейна среда).

Основната роля на дирекцията "Бюро по труда" по изпълнението на стратегията включва:

- Участие в разработването на областни и местни програми за заетост и за обучение на рискови групи;
- Консултиране на младежи, напускащи и напуснали институции с цел професионално ориентиране, повишаване на квалификацията и посредничество при намиране на работа;
- Разработване на мерки и програми съвместно с общините за професионална квалификация и включване на пазара на труда на възрастни с увреждания и на роми, живеещи в затворени етнически общности;
- Участие в разработването на програми за обучение и пренасочване на персонал от СИ;
- Посредничество между работодатели и безработни от рисковите групи с цел намиране на работа;
- Активно взаимодействие с институциите от други сектори (системата на здравеопазването, образованието и социалните услуги, териториалните органи на изпълнителната власт, органите на местното самоуправление, ръководствата на регионалните структури на представителните организации на работниците, служителите и на работодателите, НПО) при прилагането на областната стратегия за развитие на социалните услуги в област Добрич.

Регионална здравна инспекция –Добрич / РЗИ

Държавната здравна политика на територията на областта и общината се осъществява и организира от РЗИ. РЗИ отговаря за координацията и изпълнението на хоризонтални

здравни мерки, насочени към хората в риск на територията на община Балчик. Създава база данни за здравни специалисти в помощ на хора с увреждания и хора със зависимости, която се използва от ДСП за насочване и консултиране на клиенти в риск. Конкретните им отговорности са насочени към: здравна профилактика на майчинството/ бременността с фокус нежелана и рискова бременност; медицинска рехабилитация за деца и възрастни с увреждания и подкрепа за техните семейства; разработване на здравносоциални програми за семейно планиране; качествена здравна грижа в домовете за деца и хора с увреждания и стари хора.

Участие на НПО

Важна роля в изпълнението на стратегията играят НПО – част от тях участват в предоставянето на социални услуги като преки доставчици, други допринасят за прилагането на принципите и философията на Стратегията като представители на гражданското общество и групите в риск в община Балчик. Гражданските организации предоставят социални, здравни и образователни услуги на територията на общината за хора в риск. Съвместно с общината, териториалните структури на АСП и гражданите НПО разработват интегрирани политики и мерки за социално включване. Участват в иницирането и изпълнението на хоризонтални мерки и политики за социално включване като партньори на общината и/или водещи организации за проектите. Подпомагат училищата, ЦОП и ЦНСТ при работа със семейството и с деца за изграждане на умения за самостоятелен живот и индивидуално развитие, задържане в училище, превенция на рисковото поведение и зависимости.

НПО участват в актуализирането на Стратегията и в осъществяването на мониторинг и оценка на изпълнението ѝ като подпомагат събирането на данни и оценката на потребностите на крайните потребители.

УТВЪРДИЛ:

НИКОЛАЙ АНГЕЛОВ

Кмет на Община Балчик

Заповед за заместване:
№ 600/06.06.2016г.

СЪГЛАСУВАЛИ:

Евдокия Великова ...

Директор Дирекция „Социално подпомагане“ Балчик

Обществен съвет по социално подпомагане и услуги Община Балчик:

1. Д-р М. Калинова .....
2. Д-р У. Бекиров .....
3. Димка Малева .....
4. Марияна Инджева .....

Изготвил:

Община Балчик

Отдел „Образование, хуманитарни, социални и стопански дейности“

Началник отдел: Галина Неделчева .....